

КЪУРЪАНАН МАЪІНАШ

Іамма

30-ГІА ЖУЗ

Гочдинарг: Турпалан кІант Фарукъ

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

Хастам бо вай ваъш кхоъллиначу АллахІана! Цуънгара гІо а, гечдар а доъху вай! Вайн синоша хьохучу вонех а, вайн къилахъчу гІуллакхех а лардар доъху вай Цуънга!

АллахІа нийсачу новкъа нисвинарг аддаме а тиларан новкъа а ваккхалур вац, ткъа Цо тиларчу вигинарг аддаме а нийсачу новкъа а ваккхалур вац.

Аса тоъшалла до: АллахІ воцург кхин дела цахиларца. Ша цхъаъ ву И, Шеца цхъа а накъост воцуш.

Аса юха а тоъшалла до: Мухъаммад (АллахІера къинхетам а, маршо а хуълда цунна!) Цуънан лай а, элча а хиларца.

Лараме ешархо! Ахъ каралаьчна долу тептар Сийлахъчу Къуръанан Іаърбийн маттара нохчийн матте гочдина ткъе итталгІа (30) жуз ду.

АллахІа гечдойла гочдархочунна а, нисдиначунна а, церан дайшна а, nanoшна а, массо бусалбанашна! Амин!

Гочдинарг: Турпалан кІант Фарукъ

Редактор: Абу Ахъмад

78-гІа сурат

«ан-Набаъ» («Хаам»)

(Маккахъ доссийна, шовзткъа аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. ХІун ду и, цара вовшашка хойттург?
2. ТІехбоккхачу хаамах ду,
3. шен хьокъехъ церан ойланаш цхъаьна ца яькина болчу.
4. Амма хуур ду царна!
5. Юха а боху: хуур ду царна!
6. Латта мотт-гІайба ца бина Оха,
7. ткъа лаьмнаш - гІортораш?
8. Шу а кхольлина Оха шишша,
9. шун наб а йина Оха - садоІийла,
10. буйса а йина Оха шуна - кхоллар,
11. де а дина Оха шуна - дахаран хьашташна,
12. Оха йоьгІна шуна тІехула ворхІ чІагІо [стигал],
13. сирла лепа къуьда [малх] а хІоттийна Оха дІа,
14. мархашкара токхе Іена догІа а эхийтина Оха,
15. цуьнца хьалакхион хІу а, ораматаш а,
16. луйста бошмаш а.
17. Боккъала а, къастамбен де билгалдаьккхина ду йиллинчу ханна.
18. Оцу дийнахъ маІа [зурма] локхур ю, хІетахъ шу догІур ду тобанашкахъ,
19. стигал а, еллаелла, кевнаш а хилла дІахІуттур ю,
20. лаьмнаш а лела девр ду, бІарлагІаш а хилла.
21. Боккъала а, жоьжагІати - кІело ю,
22. [талхо ца магійна долу дозанаш] талхийначеран боьрзу меттиг а ю.
23. Оцу чохъ Іийр бу уьш деххачу шерашкахъ,
24. чам ца кхеташ я шелонан а, я маларан а,
25. цІийдина хий, ноткъий доцучеран.
26. Хьакъболу бекхам хир бу и.

27. Боккъала а, ца Гийнера уьш барт хоттур бу бохуш,
28. дуьззина харцдора цара Тхан аяташ а.
29. Ткъа Оха массо а хІума, лара а лерина, дІаяздина.
30. ХІета, Іовша шайна! Оха кхин тІе хІумма а тухур дац шуна, Іазап доцург.
31. Боккъала а, Делах кхоьрucharна ю декъалалла,
32. ялсаманин бошмаш а, кемсийн бошмаш а,
33. бутон накхош долу мехкарий-нийсархой а,
34. дуьззина [доьттина] кедаш а.
35. Оцу чохь хезар дац царна я деса хабарш а, я аьшпашботтар а.
36. Иза - маьл а, комаьрша совГат а ду царна хьан Делера,
37. стигланийн а, лаьттан а, царна юккъехь мел долучуьнан а Делера, Къинхетаме волучу, Шеца къамел дан церан бІокъежар боцучу.
38. Оцу дийнахь Са а [Жабраил], маликаш а могоІара дІахІиттича, аддам а дист хир дац, Къинхетамечо пурба делларг бен, дуьйцур а дац цара бакъдерг бен.
39. Бакъ де хир ду и, ткъа луучунна карор ю шен Деле юхаверза агІо.
40. Боккъала а, Оха ларди шу герга долчу Іазапах. Оцу дийнахь хІора стагана гур ду шен куьйгаша кечдинарг, ткъа Делах цатешначо эр ду: «ЭхІ! Латта хилла делара-кх соьх!».

79-гІа сурат

«ан-НазиІат» («[Синош] дохурш»)

(Маккахъ доссийна, шовзткъе ялх аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу Делах цатешачеран къиза синош дохучарех!
2. Аса дуй буу Делах тешачеран кІеда-мерза синош оьцучарех!
3. Аса дуй буу каде некадечарех,
4. хьалхе йоккхучарех маса,
5. кхочушдечарех а [АллахІан] омранаш маса!
6. Оцу дийнахъ дегориг дегор ду [хьалхара зурма локхур ю, цул тІаьхьа ерриге а кхоьллина хІуманаш елла дІаевр ю],
7. цунна тІаьхье кхин цкъа а дегор ду [шолгІа зурма локхур ю, цул тІаьхьа адамаш дендан долор ду].
8. Дегнаш оцу дийнахъ дегор ду [кхераделла, сингаттаме хилла],
9. БІаьргаш а хир ду церан охьадахийтина [я лаьтта доьгІна].
10. Цара эр ду: «Боккъала а, хьалхалерчу суьрте духадоьрзур ду-те вай,
11. яхкаелла даьІахкаш вайх хиллачул тІаьхьа?!».
12. Цара эра ду: «Нагахъ иштта делахъ, ткъа иза-м вайна сане хир доцу духадерзор ду!».
13. Амма, цкъа аз даьлча,
14. уьш массо а лаьтта тІехъ хир бу.
15. Кхаьчний хьуна тІе Мусах лаьцна дийцар?
16. ХІан, цуьнан Дела кхайкхира цуьнга сийлахъ-езачу тогІехъ - ТІувахъ.
17. «ДІавало, пирІун волчу гІо, хІунда аьлча шена тоьхначу дозанал тІехваьлла иза,
18. ала цуьнга: «Къинойх цІанвалар ца оьшу хьуна?
19. Аса гойту хьуна хьайн Далла тІе некъ, тІаккха хир ву хьо а Делах кхоьручарех».
20. Цо гайтира цунна и тІех йоккха билгало,
21. амма вукхо харцдира и, ла а ца дуьйгІира,
22. тІаккха букътуьйхира цо [иман дилларна], [шен ницкъ ма-кхоччу лаьтта тІехъ бохамаш баржо] къа а хьоьгуш.

23. [Адамийн] тоба а гулйна, мохь тоьххна кхайкхам бира цо,
24. ала а олуш: «Со ву шун сийлахь-веза Дела!».
25. ТІаккха АллахІа Іазап делира цунна эхартахь а, иштта дуьненахь а.
26. Боккъала а, и [дийцинарг] хьехам бу Делах кхоьручарна.
27. Шу [адамаш] ду кхолла халаха я стигал ю? Цо кхоьллина и,
28. бохь леккха аййна Цо и, кхачаме сурт а делла.
29. Цо Іаржйна цуьнан буьйса боданца, [де] серла а даьккхина.
30. Цул тІаьхьа латта дІадаржийна Цо,
31. хьаладаьхна цуьнах хиш а, дежийлаш а,
32. лаьмнаш а хІиттийна оцу тІехь чІагІдина -
33. шуна а, шун даьхнина а пайденна.
34. ТІебеьча тІех боккха и бохам [къематде],
35. оцу дийнахь адамна дагадогІур ду ша мел лелинарш,
36. цІенна схьагуш хир ю жоьжагІати а, ша ган йоьгІначарна.
37. [Магийначуьнан дозанаш] талхийначунна,
38. дуьненан дахар гІоли а хеттачунна,
39. боккъала а, жоьжагІати хир ю цуьнан воьрзу меттиг.
40. Ва амма, шен Далла хьалха хІотта везарах кхера а кхоьруш, шен син лаамаш эшийначунна
41. ша воьрзу меттиг ялсамани хир ю.
42. Цара хойтту хьоьга къематдийнах лаьцна: «Маца хІуттур долуш ду и?».
43. Хьуна стенна оьшу цуьнах дерг дийцар?
44. Хьан Далла а бен ца хаьа цуьнах дерг.
45. Боккъала а, хьо - ларбешволу хьехамча бен вац цуьнах кхоьручарна.
46. Ткъа и [къематде], деана, тІехІоьттина гича, царна хетар ду: [хІокху дуьненахь] шаьш яьккхина хан делкъал тІаьхьенан сахьташ я Іуьйре бен ма яц аьлла.

80-гІа сурат

«Іабаса» («Кхоьлина»)

(Маккахь доссийна, шовзткѣе шиъ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Юъхь а кхоьлина, дІавирзира иза,
2. шена тІе бІаьрзениг вар бахъанехь.
3. Хьуна хІун хаъа? Къинойх цІанвала ма тарлора иза
4. я, хъехам дІа а лаьцна, оцу хъехамо пайда бан ма тарлора цунна.
5. Ткъа хІумманне а ша хъашт цахетачуьна-м
6. терго йо ахь.
7. Хьуна хІун къа хуьлура иза цІанцаваларах?
8. Ткъа, хаа гІерташ, хъайна тІевеанарг маса,
9. АллахІах а кхоьруш,
10. тергам ца беш вिति ахъа.
11. Амма хІан-хІа! И [сурат я аяташ] - хъехам бу,
12. шена луучо латтор И дагахь.
13. Лоруш долчу хъарчорашкахь дІаяздина ду И,
14. айдинчу, цІандиначу,
15. геланчийн [малекийн] карахь,
16. дикачу а, муьтІахьчу а.
17. ХІаллакьхуьлда адам! Мел баркалле дац-кха иза!
18. Стенах кхоьллина Цо [АллахІа] иза?
19. ТІадамах кхоьллина Цо иза, [цуьнан кхиар] барамашкахь нисдина,
20. тІаккха некъ байбина цунна,
21. цул тІаьхъа, са а эцна, коша нисдина Цо иза.
22. Цул тІаьхъа, Шена ма-лиъина, гІаттор ду Цо иза.
23. Амма хІан-хІа! Цо шега дина овра кхочуш ца до цо.
24. Ткъа хъожийла адам шен дуурге!
25. Іанадо Оха шортта догІа,
26. цул тІаьхъа этІадо Оха латта лелхаршца,

27. оцу тІехъ кхиадо Оха ялта,
28. кемсаш а, кхоткъа а,
29. зайташ а, хурмин дитташ а,
30. юькъа бошмаш а,
31. стоьмаш а, бецаш а -
32. шуна а, шун хъайбанашна а кхачанна.
33. Къорадолош йолу зурма екча,
34. оцу дийнахъ адамо дІатосур ду шен ваша а,
35. шен нана а, шен да а,
36. шен зуда а, шен бераш а,
37. хІунда аьлча оцу дийнахъ хІора а адамна шен гІайгІанаш хир ю тоаме.
38. Оцу дийнахъ цхъайолу яххъаш хир ю лепаш,
39. йоьлуш, гІадъяхана.
40. Ткъа кхечу яххъаш тІехъ оцу дийнахъ хир ю чан,
41. боданца уьш дІахъульеш йолу.
42. Уьш хир бу Делах цатешарш, къинош дерш.

81-гІа сурат

«ат-Таквир» («ДІахьарчор»)

(Маккахь доссийна, ткъе исс аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Малх дІахьарчийча [я маълхан къегар дайча],
2. седарчий охьаэгча,
3. лаьмнаш меттахдаьхча [я хІаваэхула леладаьхча],
4. пхьора йоьлла итт бутт кхаьчна эмкалш Іуналла доцуш йиссича,
5. акхарой дІагулдича,
6. хІордаш цІарах дагадоьлча,
7. синош вовшахкхетча [дика нах дикачу нахаца вовшахкхетча, ткъа вон нах – вочу нахаца; я дика нах ялсамани чуьра хІурлаІан мехкаршца цхьаьнакхетча, ткъа керстанаш - шайтІанашца; я хІора са шен-шен дегІа чу далийча],
8. дийна йоллушехь дІайоьллиначуьнга хаьттича:
9. мича къинна иза йийнера?
10. [лайно мел лелийнарг тІехь долу] тептарш дІадаржийча,
11. стигал схьаяьккхича [уьстагІна тІера цІока ма яккхара],
12. жоьжагІати марсаяьккхича,
13. ялсамани гергаялийча [дикачу нахана],
14. тІаккха хуур ду хІора сина ша деанарг.
15. Амма, хІан-хІа! Аса дуй буу стигалан седарчех – гучуьрадуьйлучу,
16. дІасалелачу, [шайн Іойлашкахь] къайладуьйлучу!
17. Аса дуй буу буьйсанах а, и тІееача!
18. Аса дуй буу Іуьйренах а, и серлаяьлча!
19. Боккъала а, И [Къуръан] - Тхан дикачу геланчин къамел ма ду,
20. ницкъ болчу, Іаршан дена [АллахІна] гергахь лоруш долчу,
21. шена цигахь [стигланашкахь] [малийкаш] муьтІахь хуьлучу, тешамечу.
22. Шун накъост [Мухьаммад-пайхамар] хьераваьлла ма вац.
23. Гина цунна иза [Жабраил-малик] екхначу анахь,
24. вац иза шега доссийнарг дІадийца бІаьрмециг а.
25. Дац и [цо дуьйцург] - эккхийначу шайтІанан къамел а.

26. Стенга доълха шу?!

27. И [Къуръан] - Іаламашна [беш] хъехам бен ма бац,

28. шух нийсачу новкъа баха лууш болучарна.

29. Амма лууш а хир дац шу и, нагахь Іаламийн Далла - АллахІна и ца лаахь.

82-гІа сурат

«ал-ИнфитІар» («[Стигал] екъялар»)

(Маккахъ доссийна, ткъесна аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Стигал екъяелча,
2. седарчий охъаэгча,
3. хІордаш, хецаделла, вовшахъэделча,
4. кешнаш тІекІелдевлча,
5. тІаккха хуур ду хІора сина а ша динарг а, ша тІаьхъадитинарг а.
6. ХІай, адам! ХІун ду и хьо тиларе вигинарг сел Комаьршачу хъан Делан хьокъехъ,
7. хьо кхолла а кхоьллина, хъан амат исбаьхъа а дина, хъан хатІ тайна дина волучу,
8. Шена луьучу сибатехъ хъуна кеп йина волчу?
9. Амма хІан-хІа! Боккъала а, харц ма до аш бекхам оьцу де.
10. Боккъала а, хехой ма бу шуна Іуналлехъ -
11. лараме йозанчаш,
12. аш мел дийриг хууш болу.
13. Боккъала а, дика нах зовкхашкахъ хир ма бу.
14. Боккъала а, къинош дерш жоьжагІатахъ богур ма бу,
15. бекхам оьцучу дийнахъ уьш чугІон йолчу.
16. Цуьнах кІелхъарбовлалур бац уьш.
17. Ткъа мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ду и бекхам оьцу де бохург?
18. ХІан, кхин а цкъа, мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ду и бекхам оьцу де?
19. Оцу дийнахъ цхъана а син цхъана а агІор дан гІо хир дац кхечу сина, ткъа дерриге а Іедал [оцу дийнахъ] АллахІехъ хир ду.

83-гІа сурат

«ал-МутІаффиийн» («Терза эшораш»)

(Маккахъ доссийна, ткъе ялхитта аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Бала – терза эшош узучарна,
2. наха терза шайна схъаузучу хенахъ - дуьззина озар доьхуш болучу,
3. ткъа шаьш кхечарна дІадустучу я дІаузучу хенахъ – церан терза эшош болучу.
4. Ойла ца йо-те цара шаьш юхадендийриг хиларан
5. инзаре доккхачу дийнахъ -
6. массо а нах Іаламийн Далла хьалха хІуьттучу дийнахъ?
7. ХІан-хІа! Боккъала а, къинош долчеран [телхиначеран, зуламхойн] тептар Сижжинахъ ду.
8. Ткъа мичара хиъна хьуна [хІай, Мухьаммад] - хІун ду и Сижжин бохург?
9. И - дІаяздина тептар ду [оцу тептар тІехъ дІаяздина ду шайтІанийн а, гаурийн а, къинош долучеран а зуламаш а, вонаш а; я ворхІ лаьтта бухара лам бу и, къинош долучара мел динарг тІеяздина долу тептар шена бухахъ долу].
10. Ма докъазалла хир ю-кха оцу дийнахъ бакъдерг харцдиначарна,
11. харцдечарна бекхаман де [къематан де]!
12. Ца до и харц къинош долучара а, зуламхоша а бен.
13. Шена Тхан аяташ доьшучу хенахъ цо олу: «Уьш мацахлерчу къаьмнийн туьйранаш ду!».
14. Данне а дац [и иштта]! Мелхо а, церан дегнаш дІахьулдина цара лелийначо.
15. Боккъала а, оцу дийнахъ [АллахІ гаре некъ] бихкина хир бу царна дуьхьалонца,
16. цул тІаьхьа гІур бу уьш жоьжагІати чу,
17. тІаккха эр ду цаьрга: «ХІара ду-кха и аш харцдинарг!».
18. ХІан-хІа! дикачу нехан тептар, дера, Іиллийунашкахъ хир ма ду.
19. Ткъа мичара хиъна хьуна [хІай, Мухьаммад] - хІун ду и Іиллийун бохург?
20. И - дІаяздина тептар ду [дикачу нехан дерриге а диканаш тІеяздина, я дикачу нехан гІуллакхаш тІеяздина ялсаманин уггаре а лакхара меттиг ю и].
21. Гуш ду и – [АллахІа] гергаоьзначарна [я цунна тоьшалла дийр ду [АллахІа Шена] гергаоьзначара [малийкаша]].
22. Боккъала а, дика нах - зовкхехъ [дика хьоьгуш] хир бу,

- 23. маьнгеш тІера дІахьѳжур бу уьш [ялсаманин ниІматашка].**
- 24. Церан яххьаш тІехь гуш хир ду хьуна зовкхан кьегар.**
- 25. Малор ду царна чІагІдина, мухІар тоьхна чагІар,**
- 26. ткьа цуьнан мухІар – миска хир ду. Цуьнан дуьхьа кьийсалойла-кх кьийсалуш берш!**
- 27. Тесниман хи тІехь кечдина хир ду и -**
- 28. [АллахІана] гергаѳзначара муьйлуш долчу шовданан.**
- 29. Кьинош дерш бийлира иман диллиначарех.**
- 30. Царна юххехула тІехбовлуш, вовшашка бІаьцаш йора цара,**
- 31. шайн доьзалашка юхаѳьрзуш самукьане ѳьрзура уьш,**
- 32. шайна уьш гича олура цара: «Боккьала а, тиларехь бу уьш».**
- 33. Шаьш бахийтина ѳоццушехь а уьш ларбан.**
- 34. Ва амма, оцу [къематан] дийнахь иман диллинарш ѳьлур бу гаурех,**
- 35. маьнгеш тІера дІахьѳйсур а бу уьш [ялсаманин ниІматашка а, кьинош диначаьргахь долчу ирчачу, къематечу хьоле а].**
- 36. ДІалур бац, ткьа, гаурашна цара диначунна хьакьѳолу бекхам?!**

84-гІа сурат

«ал-Иншикѡакъ» («[Стигал] ятІар»)

(Маккахъ доссийна, ткѡе пхиъ аят ду)

Кѡинхетамечу, Кѡинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Стигал, яѡттІа, дІасаяържича,
2. шен Далла муѡтІахъ а хилча и, хѡакъдолчу кепара;
3. латта дІасадаржийча,
4. шен кийрахъ мел дерг ара а тесна, и дассаделча,
5. шен Далла муѡтІахъ а хилча и, хѡакъдолчу кепара...
6. ХІай, адам! Кѡахѡѡгуш ду хѡ хѡайн Далла дуѡхѡал хІотта, хІуттур долуш а ду хѡ Цунна хѡалха.
7. Шен тептар аѡтту кара деллачунна
8. барт хаттар дукха атта хир ду,
9. шен доѡзале а воързур ву иза, воккхавеш.
10. Ва амма, шен тептар шен букѡа тІехѡара схѡаделларг
11. хІаллакѡхиларе кхайкха хІуттур ву,
12. цІергахъ вогур ву иза.
13. Воккхавеш вара иза шен доѡзална юккѡехъ волуш,
14. моѡттура цунна ша цкѡа а юхавоързур вац.
15. ХІан! Цуѡнан Дела гуш вара иза.
16. ХІан! Аса дуй буу суѡйре цІийѡяларах!
17. Ас дуй буу буйсанах а, цо чухѡулдечух а!
18. Ас дуй буу буѡзначу баттах!
19. Хѡелашкара-хѡелашка хийцалуш ма ду шу.
20. Ткѡа стенна бу-те уѡш ца тешаш
21. шайна Кѡурѡан доѡшучу хенахъ, сужуде ца ѡгуш а?
22. ХІан! Делах цатешачара бакъ ца до хІара,
23. амма АллахІана дика ма хѡийца цара шайгахъ кѡайлакхоѡхѡург [цара мел деш долу вон а, дика а].
24. Кхаѡбаккха цаѡрга балечу Іазапца,
25. Делах а тешна, дика Іамалш йина боцучаѡрга. Царна [Делах тешачарна] кечдина совІат ду, кхачалун доцу.

85-гІа сурат

«ал-Буруж» («Зодиакан седарчийн гуламаш»)

(Маккахь доссийна, ткъе шиъ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу стигланах, седарчийн гуламаш шен болчу!
2. Аса дуй буу ваІда динчу дийнах!
3. Аса дуй буу тешах а, шена тоъшалла дечух а!
4. ХІаллакъхуълда цІеран саънгарна уллохъ гулбелларш,
5. ягочуънца и марса а йохуш!
6. ХІан! Уъш охъахевшира цунна гонаха,
7. теш а хІиттина Делах тешачарна тІехъ шаъш лелош долчунна.
8. Царех аькхна [дог Іабош] ма бацара уъш, Нуъцкъала а, Хастаме а волчу АллахІах уъш тешарна а бен,
9. стигланийн а, лаьттан а паччахъалла Шен долчу. АллахІ - теш ву массо а хІуманна!
10. Делах тешна стегарий а, зударий а хъизийначарна, - нагахъ цул тІаъхъа, дохко а бевлла, цара тоба ца динехъ, - царна кечдина жоъжагІатин Іазап ма ду, царна хир а ма ду вагочу цІеран Іазап.
11. Ткъа, Делах а тешна, дика Іамалш йиначарна кечйина ялсаманин бошмаш ма ю, шайна чохъ лелаш татолаш а долуш. И – сийлахъ-доккха зовкх ду!
12. Боккъала а, Іаламат буърса ду хъан Делан катохар!
13. Боккъала а, Цо дІа а доладо, юханехъа карла а доккху [кхолламаш дуъххъара кхолла а кхуллу Цо, уъш юханехъа юха а кхуллу Цо; я Іазап ло Цо, и юханехъа дола а доладо Цо].
14. И - Гечдийриг, [Шен дика лайш] безаш верг ву [я Ша дукха везаш верг ву],
15. Іаршан да ву И, Сийлахъ.
16. Дийриг ву И - Шена луъург.
17. Эскарех лаьцна дийцар кхаъчний хъоьга [хІай, Мухаммад] -
18. ПирІунах а, самудхойх а лаьцна?
19. Амма Делах цатешачара бакъ ца до и.
20. Ткъа АллахІ ма вай массо а агІор царна го лаьцна!
21. ХІан! ХІара - Сийлахъ Къуръан ду,
22. Лардеш долчу Ловхъул-Махъфуз чохъ долу.

86-гІа сурат

«ат-ТІарикъ» («Буьйсанан некъахо»)

(Маккахъ доссийна, вуьрхІитта аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу стигланах а, буьйсанан некъахочух а!
2. Ткъа мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ду и буьйсанан некъахо бохург?
3. И - нур лепа седа бу.
4. Цхъа а са дац, шена тІехъ ха доцуш.
5. Хъожийла адам ша стенах кхоьллина ду.
6. Иза кхоьллина охъаоьхучу кочаллех,
7. [стеган] букъдуьхана а, [зудчун] некхан даьІахкашна а юккъера араюьйлучу.
8. Боккъала а, И ницкъ кхочуш ву иза юхакхолла а.
9. Оцу дийнахъ йостур ю [Іорайохур ю] къайленаш.
10. Амма оцу хенахъ ницкъ хир бац цуьнгахъ, я накъост а хир вац цунна.
11. Аса дуй буу догІа дуттучу стигланах!
12. Аса дуй буу дІасаэтІачу лаьттанах а!
13. Боккъала а, И [Къуръан] – къастамбен дош ду,
14. бегаш бац И.
15. Боккъала а, мекарлонаш лелон ойланаш йо цара [керстанаша].
16. Аса а йо Сайн мекарло.
17. Хан ло ахъа [хІай, Мухаммад] керстанашна, цхъажимма Іадда бита ахъ уьш!

87-гІа сурат

«ал-АІла» («Сийлахь-Везаниг»)

(Маккахь доссийна, ткъесна аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Хастае Сийлахь-Везачу хъайн Делан цІе,
2. массо хІума кхолла а кхоьллина, хІоранна а догІург дІаделла волучу,
3. [массо хІуманан] кхоллам билгал а бина, хІоранна а [нийса] некъ гайтина волучу,
4. [шун даьхнешна] дежийлаш кхийна волучу,
5. ткъа цул тІаьхъа царех Іаьржа нехаш [яраш] йина волучу!
6. Оха доьшуьйтур ду хьобга [хІай, Мухьаммад, Къуръан], ткъа хъуна оцу тІера хІумма а дицлур дац,
7. АллахІна лиьна доцург. Боккъала а, хууш ву И - гушдерг а, къайлахдерг а.
8. Аттах а долучуьнга некъ байбийр бу Оха хъуна.
9. Хьехам бе ахъа нахана, нагахь хьехам баро беш пайда беллахь.
10. Схъаоьцур бу и [АллахІах] кхоьручо,
11. ткъа цуьнах дІавоьрзур ву уггаре а декъазниг,
12. тІех йоккхачу цІерга гІон верг.
13. Лийр а вац иза оцу чохь я вехар а вац.
14. Декъала хилла цІанвелларг,
15. шен Делан цІе а яьккхина, ламаз динарг.
16. ХІетте а, дуьненахь долу дахар гІолехь хетта шуна,
17. ТІаьхъара [эхартара] дахар доллушехь тоьлуш а, деха а.
18. Боккъала а, хІара дІаяздина ду ширачу хьарчорашкахь,
19. ИбраьхІиман а, Мусан а хьарчорашкахь.

88-гІа сурат

«ал-ГІашийа» («ДІахьулдийриг»)

(Маккахь доссийна, ткъе ялх аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Хабар кхаьчний хьоьга [хІай, Мухьаммад] дІахьулдечух [къематдийнах]?
2. Оцу дийнахь цхьайолу яххьаш сийсазъевлла хир ю,
3. кІадъелла, хІиттина.
4. Йовхачу цІергахь богур бу уьш.
5. Кхехкачу хьостанара [хи] мийлор ду царна,
6. дІаьвшен кІохцалгаш бен даар а хир дац царна,
7. шаьш я то а ца веш, я мацалла дІа а ца йоккхуш долу.
8. Кхин яххьаш хир ю оцу дийнахь самукъане.
9. Дуьненахь болуш шаьш йиначу Іамалшна резахилла,
10. лекхачу бошмашкахь хир бу уьш.
11. Деса хабарш хезара дац царна цигахь.
12. Охьаоьхуш шовда ду цигахь.
13. Айдина маьнгеш ду цигахь,
14. иштта дІахІиттийна кедаш а,
15. могІаршкахь дІанисдина гІайбеш а,
16. кІелтийсина кузаш а ду.
17. Ца го-те царна: эмкал муха кхоьллина ю,
18. стигал муха айина ю,
19. лаьмнаш муха дІадоьгІна ду,
20. латта муха дІадаржийна ду?
21. Хьехам бе ахьа [хІай, Мухьаммад] царна, хьехамча ма вай хьо!
22. Царна тІехь олалча вац хьо!
23. Амма [АллахІан динна] букътоьхна, керстаналла динарш
24. тІехдоккхачу Іазапе лоцур бу АллахІа.
25. Тхьоьга юхабоьрзур болуш бу уьш,
26. тІаккха Оха жоьпе а озор бу уьш.

89-гІа сурат

«ал-Фаджр» («[Іуьйре] цІийъялар»)

(Маккахъ доссийна, ткъе итт аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу [Іуьйре] цІийъяларах!
2. Аса дуй буу итт буьйсанах а!
3. Аса дуй буу шала долучух а, шалза долучух а!
4. Аса дуй буу буьйсанах а, и дІайоьдучу хенахь!
5. Боккъала а, и дуйнаш тоьуш дац-те кхетам болучунна?
6. Ца гина хьуна [хІай, Мухьаммад], хьайн Дала динарг Іадхошна [ХІуд-пайхамаран халкъана],
7. БІаьвнийн дайш хиллачу ирамхошна а,
8. шайх теранаш цхъана а махкахъ кхоьллина боцучу?
9. Самудхошна а [Салахь-пайхамаран халкъана], боьрахъ тархаш хедош хиллачу?
10. ПирІунна а, хьокхийн да хиллачу?
11. Хьарамлонаш яржийра цара, шахьаршкахъ
12. дуккха а бохамаш баржийра цара.
13. ТІаккха Шен балане Іазап Іанийра царна тІе хьан Дала.
14. Боккъала а, хьан Дела кІелонехъ лаьтта.
15. Дала адам зийча, шена сий а, ниІмат а делла, цо олу: «Сан Дала сий дина суна!».
16. Ва амма, Цо ша зийча, рицкъа а лахдина, цо олу: «Сан Дала гІело йина суна!».
17. ХІан-хІа! Шу шаьш ма ду уьш байшца лераме доцуш,
18. мискачунна пхьор даларна тІе а ца хьоьху аша вовшийн,
19. сутара даа а дуу аша [веллачух] бухадиссинарг,
20. Даггара дукха хьал-бахам а беза шуна.
21. Ва амма, латтанах дамардарц а хилла, и чене дирзича,
22. хьан Дела вогІур ву могІаршка дІахІиттинчу малийкашца.
23. Оцу дийнахъ жоьжагІати схьяялор ю, тІаккха дагабогІур бу адamna хьехам. Ткъа хІун пайда хир бу [эццахъ] и дагабарах?
24. Цо эр ду: «ЭхІ, сайн дахаран хьалххе гІайгІа бина хиллехьара аса!».

- 25. Оцу дийнахь цхьаммо а дийр дац Iазап, Цо [АллахIа] санна,**
- 26. буржалш а тухур дац цхьаммо а, Цо санна.**
- 27. ХIай, паргIатдаьлла са!**
- 28. Хьайн Деле юхадерза хьайна, хьо реза а долуш, хьайна И реза а волуш!**
- 29. Сан лаьшна юккье гIо хьо!**
- 30. Сан ялсамани чу гIо хьо!**

90-гІа сурат

«ал-Балад» («ГІала»)

(Маккахъ доссийна, ткъа аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу хІокху гІалех [Маккех]!
2. ХІокху гІалахъ вехаш ву хьо [хІай, Мухъаммад].
3. Аса дуй буу дех [Адамах] а, цуънан тІаъхъенах а!
4. Адам кхоъллина Оха халонашна.
5. Моъттуш ду-те иза: шеца цхъа а ларор вац?
6. Цо боху: «Чот йоцуш, даъхний хІаллакдина аса!».
7. Моъттуш ду-те иза: ша цхъанна а гина дац?
8. Оха ца белла цунна ши бІаьрг а,
9. мотт а, ши балда а?
10. Оха ца гайтина цунна ши некъ а [диканиг а, вониг а]?
11. Амма иза ца хІоьтти [некъан] хало эшон!
12. Ткъа мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ду и хало?
13. И - лай маьршаваккхар ду,
14. я мацалла хІоьттинчу дийнахъ хІума яор ду
15. гергара долчу боберана
16. я къоьлла йолчу мисканна.
17. Цул тІаъхъа хила а веза и - Делах тешачарех, вовшашна собар хьоьхучарех, вовшашна къинхетаме хилар хьоьхучарех.
18. Ишттанаш бу аьтту агІонан охІла.
19. Ткъа Тхан аятех цатешнарш - аьрру агІонан охІла бу,
20. къовллуш тІекъевлина цІе хир ю царна.

91-гІа сурат

«аш-Шамс» («Малх»)

(Маккахъ доссийна, пхийтта аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу маълхах а, цуьнан Іуьйренан лепарх а!
2. Аса дуй буу баттах а, и цунна [маълхана] тІаьхьабьдучу хенахь!
3. Аса дуй буу дийнах а, цо и [малх] къагочу хенахь!
4. Аса ду буу буйсанах а, цо и [малх] дІахьулбечу хенахь!
5. Аса дуй буу стигланах а, и ЙоьгІначух а!
6. Аса дуй буу лаьттах а, и ДІасадаржийначух а!
7. Аса дуй буу сих а, цунна исбаьхьа амат Деллачух а,
8. Іесалла а, Делах кхерар а цунна [сина] Довзийтиначух а!
9. Декъала хилла шен и [са] цІандинарг,
10. Дакъаза ваьлла шен и [са] бехдинарг.
11. Харцвира самудхоша [Салахь] пайхамар, шайн тилар бахъанехь,
12. ткъа царех уггаре а дакъаза ваьллачо [Къудара] шена тІелецира [эмкал ер].
13. АллахІан элчано [Салахьа] элира цаьрга [самудхошка]: «Ларье АллахІан эмкал, хьа ма де цуьнан малар а!».
14. Харцвира цара иза, урс а хьаькхира цара цунна [эмкална]. Церан и къа бахъана долуш, Дала Іазап дира царна, цхьа а ца волуьйтуш кІелхьара,
15. хІумма а кхера а ца кхоьруш цуьнан тІаьхьенах.

92-гІа сурат

«ал-Лайл» («Буьйса»)

(Маккахь доссийна, ткъе цхьаь аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу буьйсанах, цо [дерриге Іалам боданца] дІахьулдечу хенахь!
2. Аса дуй буу дийнах, цуьнан серло яьржачу хенахь!
3. Аса дуй буу стаг а, зуда а Кхоьллиначух!
4. шун Іамалш тайп-тайпана ю.
5. [АллахІан новкъахь] сагІина хІума еллачунна а, Делах кхийриначунна а,
6. уггаре диканиг [Дела цхьаь варан тоьшалла я ялсамани] бакъ диначунна а -
7. Оха цунна байбийр бу аттаха долчънга [дикане, ялсамане] боьду некъ.
8. Ва амма, бІаьрмециг а ваьлла, ша-шех тоам биначунна а,
9. уггаре диканиг [Дела цхьаь варан тоьшалла я ялсамани] харц диначунна а -
10. Оха цунна байбийр бу халаха долчуьнга [воне, жожагІате] боьду некъ.
11. Хьоло кІелхьара воккухур вац иза [жьоьжагІати чу] вужучу хенахь.
12. Боккъала а, Тхьоггахь ду нийса некъ гайтар.
13. Боккъала а, Тхан ду эхарт а, дуьне а.
14. Аса кхерам тесна шуна, алу а туьйсуш, йогучу цІарца.
15. ГІур вац оцу чу уггаре а дакъаза ваьлларг бен,
16. [бакъдерг] харц а дина, цунна букътоьхна хилларг.
17. Ткъа цуьнах ларвийр ву уггаре а Делах кхоьруш хилларг,
18. шен хьал-бахам, [къиноьх] дІацІанвалархьама, дІасабоькъуш хилларг,
19. аддамна а меттахІоттон дезаш дика [я хьакъ] доцург,
20. дуьххьал-дІа Сийлахь-Везачу шен Делан юьхь резаян [гІерташ цо и дина дела].
21. Иза, билггал, реза а вийр ву.

93-гІа сурат

«ад-Духъа» («Іуьйре»)

(Маккахъ доссийна, цхъайтта аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу Іуьйренах, цуьнан са даьржачу хенахь!
2. Аса дуй буу буьйсанах, цуьнан бода къовлалучу хенахь!
3. [ХІай, Мухъаммад] хьо дІа ца тесна хъан Дала, [я хььца] гамо а ца лаьцна Цо.
4. Боккъала а, эхарт гІоле ма ду хъуна хІокху дуьненал а.
5. Хъан Дала, билггал, совгІат дийр ду хъуна, реза а вийр ву Цо хьо.
6. И вацара, ткъа, хьо Шена байлахь карийча, хъуна Іуналла дайтинарг?
7. Хьо Шена тилла карийча, нийсачу новкъа ца ваьккхина Цо хьо?
8. Хьо Шена къьоллехь карийча, хьал долуш ца вина Цо хьо?
9. Цундела боберана гІело ма е!
10. Йьохуш верг эккха а ма ве!
11. Хъайна Дала дина дика кхайкха а де!

94-гІа сурат

«ал-Инширахъ» («[Накха] схъабеллар»)

(Маккахъ доссийна, бархІ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. [ХІай, Мухъаммад,] Оха схъа ца биллира хъан накха?
2. Хъуна тІера мохъ дІа а ца ийцира Оха,
3. хъан букъана базбелла хилла болу?
4. Оха ца айдира хъан сий?
5. Боккъала а, хІора халонна тІаьхъа атто йогІу.
6. Боккъала а, хІора халонна тІаьхъа атто йогІу.
7. Цундела, хьо паргІатваьлча, Іибадат де,
8. хъайн Деле а верза.

95-гІа сурат

«ат-Тин» («Инжир»)

(Маккахь доссийна, бархІ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. Аса дуй буу инжирах а, зайтах а!**
- 2. Аса дуй буу Синай-ломаха а!**
- 3. Аса дуй буу хІокху тешамечу гІалех [Маккех] а!**
- 4. Адам кхоьल्लीна Оха тІех хазачу куьцехь.**
- 5. Цул тІаьхьа Оха юхадерзор ду иза лахарчарел а лахарчу меттиге,**
- 6. Делах а тешна, дика Іамалш йина боцурш. Ткъа царна кхачалун доцу совгІат ду кечдина.**
- 7. Стенна до ахьа цул тІаьхьа хьакъдерг дІалун де харц?**
- 8. АллахІ вац, тІаккха, кхиэл ечарех уггаре а нийса кхиэлахо?**

96-гІа сурат

«ал-Іалакъ» («ЦІийн улх»)

(Маккахъ доссийна, ткъесна аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. ДІадеша хъайн Делан цІарца, дерриге а кхоьллина волчу!**
- 2. Адам кхоьллина Цо цІийн улхах.**
- 3. ДІадеша, хъан Дела ву массарел а Комаърша верг!**
- 4. Цо Іамийна къоламан гІоьнца,**
- 5. Цо Іамийна адамна цкъа а цунна хууш цахилларг.**
- 6. ХІетте а, адам барамал тІехдуйлу**
- 7. шена мояттинчу хенахъ: ша цхъана а хІумане хъаште дац.**
- 8. Боккъала а, хъан Деле ду дерриге а дерза дезаш.**
- 9. Гирий хъуна [хІай, Мухъаммад] новкъарло еш верг [Абу ЖахІил]**
- 10. [Сан] лайна [Мухъаммад-пайхамарна], цо ламаз дечу хенахъ?**
- 11. ХІун хета хъуна, нагахъ иза [Мухъаммад] бакъ новкъахъ велахъ,**
- 12. я Делах кхерарна тІекхойкхуш хиллехъ?**
- 13. ХІун хета хъуна, нагахъ цо [Абу ЖахІила], бакъдерг [Къуръан] харц а дина, букътоьхнехъ?**
- 14. Ца хууш вара-те иза ша АллахІана гуш вуй?**
- 15. Ва амма, нагахъ иза саца ца сацахъ, Оха лоцур ву иза кІуьжана тІера -**
- 16. аьшпаш буьттучу, Іесачу кІуьжана тІера.**
- 17. Схъагулбайта цуьнга шен біо.**
- 18. Ткъа Оха а схъакхойкхур бу жоьжагІатин гІаролаш!**
- 19. Делахъ-хІета, хъо [хІай, Мухъаммад] ма хила цунна муьтІахъ, Суна сужуд де ахъа, Суна гергашила хъо.**

97-гІа сурат

«ал-Къадар» («Лайлатул-къадар»)

(Маккахъ доссийна, пхи аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Боккъала а, И [Къуръан] доссийна Оха лайлатул-къадаран буса.
2. Ткъа мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ю и лайлатул-къадар буйса?
3. Лайлатул-къадар буйса цхъаъ тоьлу эзар беттанел а.
4. Оцу буса, шайн Делан пурбанца, охъадуьссу малийкаш а, Са [Жабраил] а, Цуьнан омранаш а дохъуш.
5. И маршо лаьтта садаржжалц.

98-гІа сурат

«ал-Баййинат» («БІаьрла билгало»)

(Меднахъ доссийна, бархІ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Китабан охІланах болчу Делах цатешачара а, мушрикаша а керстаналла ца дити, шайга бІаьрла билгало кхаьчначул тІаьхъа а бен -
2. АллахІан элча, цІандина хъарчораш доьшуш волу.
3. Царна чохъ бакъдолу яздарш [жайнаш] ду.
4. Шайна Kitab делларш бекъа ца белира, шайга бІаьрла билгало кхаьчначул тІаьхъа а бен.
5. Царна тІедиллина дацара АллахІна Іибадат дар бен, даггара Цунна гІуллакх деш, цІенна бакъдолучух тешаш [я АллахІ цхъаъ веш], ламазаш деш, закат доккхуш. И ду и бакъдолу дин.
6. Боккъала а, Китабан охІланах а, мушрикеш а болу Делах цатешарш абаделлац жожжагІатин цІергахъ хир бу. Са чохъ долчу хІуманех уггаре а вониш бу уьш.
7. Боккъала а, иман а диллина, дика Іамалш еш берш - са чохъ долчу хІуманех уггаре а диканиш бу.
8. Церан Далла гергахъ царна болу маьл - ялсаманин бошмаш ю, шайна кІеллахъ лелаш татолаш а долуш. Абаделлац оцу чохъ хир бу уьш.
89. АллахІ реза ву царна, уьш а бу АллахІана реза. Шен Делах кхоьруш волчунна кечдинарг ду и.

99-гІа сурат

«аз-Залзалат» («Латгадегор»)

(Меднахь доссийна, бархІ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Латта дегийча, ша чогІа ласторна,
2. цо шен [кийрара] махъаш тІехулакхиссича,
3. адамо хоттур ду: «Цунна хІун хилла-те?»,
4. оцу дийнахь цо [латтано] дуьйцур ду шен хабарш,
5. хъан Дала шена и тІедилларна.
6. Оцу дийнахь адамаш декъалур ду тобанашка, шаьш дина долу гІуллакхаш гархъама.
7. Ша мискъалан зарратал дика диначунна а - гур ду и шен.
8. Ша мискъалан зарратал вониг диначунна а - гур ду и шен.

100-гІа сурат

«ал-Іадийат» («Хахкаелла йогІурш»)

(Маккахь доссийна, цхъайтта аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Аса дуй буу чухахкаеллачарех [говрех], хъуьхь а йоьлла!
2. Аса дуй буу [шайн бергех] суйнаш дІатуьссуьйтучарех!
3. Аса дуй буу садаьржаш тІелетачарех,
4. ченан кІур а гІиттабеш,
5. мостагІчунна юккъе чу а лелхаш цуьнца [дошлочуьнца]!
6. Боккъала а, шен Далла баркаллехь дац адам,
7. иза ша а теш ду цунна.
8. Боккъала а, даьхний чІогІа деза цунна.
9. Ца хаьа-те цунна: кешнаш чохь берш гІовттийча,
10. церан дегнаш чохь дерг Іорадаьккхича,
11. оцу дийнахь церан Дела хууш хир вуйла царех лавцна мел дерг?

101-гІа сурат

«ал-КъариІат» («Боккха бохам»)

(Маккахъ доссийна, цхъайтта аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Боккха бохам [къематде]!
2. ХІун ду и боккха бохам [къематде] бохург?
3. Ткъа мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ду и боккха бохам [къематде] бохург?
4. Оцу дийнахъ нах хир бу даържинчу полларчех тера,
5. лаъмнаш а хир ду къажбинчу тІаргІанах тера.
6. Шен [диканийн] терзанан кад беза хилларг
7. зовкхечу дахарехъ хир ву.
8. Амма шен [диканийн] терзанан кад байн хиллачуънан
9. тІетовжийла [жовъжагІатин] Іин хир ду.
10. Ткъа мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ду и [Іин] бохург?
11. И - кхехка цІе ю!

102-гІа сурат

«ат-Такасур» («Хъал дебор дезар»)

(Маккахъ доссийна, бархІ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Хъал дебор дезаро Іехийна шу,
2. шаъш кешнаш чу дийшшалц.
3. Амма кестта хуур ду шуна!
4. Кхин цкъа а боху: кестта хуур ду шуна!
5. Маржа-яІ! Шуна девзаш хилча бакъдолу Іилма!
6. Цхъа а шеко йоцуш, жовъжагІати гур ю шуна.
7. Шайн бІаьргашца ма-ярра гур ю шуна и.
8. Оцу дийнахъ хоттур ду шуьга ниІматех.

103-гІа сурат

«ал-Іаср» («Малхбузан хан»)

(Маккахъ доссийна, кхо аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. Аса дуй буу малхбузан хенах:**
- 2. боккъала а, хІора адам эшамехъ ма ду,**
- 3. Делах тешна, диканаш дина, вовшашна бакъдерг хъехна, вовшашна собар хъехна боцурш!**

104-гІа сурат

«ал-ХІумазат» («ТІаъхъашха луъйриг»)

(Маккахъ доссийна, исс аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетам бечу АллахІан цІарца!

- 1. Бала – хІора тІаъхъашха луъйчунна, вас ечунна,**
- 2. бахам а гулбеш, и багарбечунна,**
- 3. шен хъоло ша даиманна латтор ву моъттуш.**
- 4. Бакъдац! ХІаллаквечу цІерга кхуссур ву иза.**
- 5. Ткъа мичара хиъна хъуна [хІай, Мухъаммад] - хІун ду и хІаллаквен цІе бохург?**
- 6. И – марсаяьккхина АллахІан цІе ю,**
- 7. дегнаш тІехула гІуъттуш йолу.**
- 8. Боккъала а, хъерчаш хир ю и царех**
- 9. лекхачу бІогІамашца.**

105-гIа сурат

«ал-Фийл» («Пийл»)

(Маккахъ доссийна, пхи аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахIан цIарца!

1. Ца го хьуна [хIай, Мухьаммад] хьайн Дала пийлан дайшна динарг?
2. Церан мекарло йоха ца йира Цо,
3. жIуганашкахъ олхазарш а ца хийцира Цо царна тIе?
4. Кхийра тIулгаш тIекхуьссуш царна,
5. [цIезо] диъначу дакъаделлачу кенан ораматийн гIашха тарбира цара уьш.

106-гIа сурат

«ал-Къурайш» («Къурайшаш»)

(Маккахъ доссийна, диъ аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахIан цIарца!

1. Къурайшийн бартан дуьхьа!
2. Барт хуьлийла церан шайн некъашлахъ - Iаьнан а [Йемене боьлхуш], аьхкенан а [Шема боьлхуш]!
3. Лолла дойла цара хIокху ЦIийнан [КаIбин] Далла,
4. мацаллехъ шаьш бузийначу, кхерамах шаьш хьалхабаьхначу.

107-гIа сурат

«ал-МаIун» («Кегийра хIуманаш»)

(Маккахъ доссийна, ворхI аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахIан цIарца!

1. Гиний хьуна [хIай, Мухьаммад], [АллахIан] бекхам харц бийриг?
2. Иза ву - бобер чехадийриг,
3. мисканиг вузорна тIе а ца хьоьху цо.
4. Бала – ламазаш дечарна,
5. шайн ламазийн тIалам а боцучу,
6. шалхонаш а лелочу,
7. [сагIина] кегийра хIуманаш яла а ца туьгучу.

108-гІа сурат

«ал-Кавсар» («Шорто»)

(Маккахъ доссийна, кхо аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. Оха шортта диканаш [ал-Кавсар] делла хъуна, [хІай, Мухъаммад].**
- 2. Цундела, хъайн Далла ламаз де, гІурба де.**
- 3. Боккъала а, хъо цавезарг ша хир ву хъуна тІаьхье йоцуш.**

109-гІа сурат

«ал-Кафирун» («Гаураш»)

(Маккахъ доссийна, ялх аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. Ала: «ХІай, гаураш!**
- 2. Аса Ибадат ца до, аша Ибадат дечарна,**
- 3. аша а ца до Ибадат, аса Ибадат дечунна.**
- 4. Аса дийр а дац Ибадат, аша Ибадат дечарна,**
- 5. аша а дийр дац Ибадат, аса Ибадат дечунна.**
- 6. Шуна шайн дин ду, суна а ду сайн дин!».**

110-гІа сурат

«ан-Наср» («ГІо»)

(Меднахъ доссийна, кхо аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. АллахІан гІо а деана, толам беъча,**
- 2. хъайна нах а байча, тобанашкахъ АллахІан дине боързуш,**
- 3. хастам беш сийлахъве хъайн Дела, гечдар а деха Цуьнга. Боккъала а, тоба къобалдийриг ву И.**

111-гІа сурат

«ал-Масад» («Нахлун-диттан хьесий»)

(Маккахь доссийна, пхи аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. Шен ши куьг лехийла Абу ЛахІабан, доь дойла цуьнан!**
- 2. КІелхъара воккхур вац иза цуьнан хьоло а, я цо гулдиначо а.**
- 3. Алу туйсучу цІергахь вогур ву иза.**
- 4. Цуьнан зудчо дечиг кхоьхьур ду [оцу цІерга тийса],**
- 5. муш хир бу цуьнан логах хьаьрчина, нахлун-диттан хьесех буьйцина болу**

112-гІа сурат

«ал-Ихлас» («[Динан] цІоналла»)

(Маккахь я Меднахь доссийна, диь аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. Ала: «И – АллахІ - Цхьаь ву,**
- 2. Шех тоам болу АллахІ ву И.**
- 3. Цуьнах ваьлларг вац, Ша цхьаьннах ваьлла а вац И,**
- 4. Цуьнца нисвала хилла а вац цхьа а».**

113-гІа сурат

«ал-Фалакъ» («Садаржар»)

(Маккахь я Меднахь доссийна, пхи аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

- 1. Ала: «ГІо лосьху аса садаржочу Делера -**
- 2. Цо кхоьллинчу вонах ларвала,**
- 3. боданан вонах а, и булучу хенахь,**
- 4. бозбуунчийн вонах а, шеддаш тІе хІуп бохучу,**
- 5. хьогІанчин вонах а, цо хьагІ лаьцначу хенахь».**

114-гІа сурат

«ан-Нас» («Адамаш»)

(Маккахъ я Меднахъ доссийна, ялх аят ду)

Къинхетамечу, Къинхетамбечу АллахІан цІарца!

1. Ала: «ГІо лъуху аса адамиин Элера,
2. Адамиин Паччахъера,
3. Адамиин Делера -
4. зуламе ойланаш а туйсуш, [АллахІ хъахочу хенахъ] къайладолучуьнан вонах ларвала,
5. адамиин дегнаш тІе хІус дечу,
6. жинех а, адамех а долчу».

Чулацам

78-г1а сурат	3
79-г1а сурат	5
80-г1а сурат	7
81-г1а сурат	9
82-г1а сурат	11
83-г1а сурат	12
84-г1а сурат	14
85-г1а сурат	15
86-г1а сурат	16
87-г1а сурат	17
88-г1а сурат	18
89-г1а сурат	19
90-г1а сурат	21
91-г1а сурат	22
92-г1а сурат	23
93-г1а сурат	24
94-г1а сурат	24
95-г1а сурат	25
96-г1а сурат	26
97-г1а сурат	27
98-г1а сурат	27
99-г1а сурат	28
100-г1а сурат	28
101-г1а сурат	29
102-г1а сурат	29
103-г1а сурат	30
104-г1а сурат	30

105-г1а сурат	31
106-г1а сурат	31
107-г1а сурат	31
108-г1а сурат	32
109-г1а сурат	32
110-г1а сурат	32
111-г1а сурат	33
112-г1а сурат	33
113-г1а сурат	33
114-г1а сурат	34